

[Bjørn Elmquist]

ning, som justitsministeren omtalte i sit indlæg den dag, den 8. november.

Da jeg senere af en af ordførerne for forslagsstillerne, hr. Leif Hermann, blev spurgt om vores mere præcise holdning til det, sagde jeg: én, to, mange – hvad er mange? Det er svært at give et konkret svar, så det vil jeg ikke komme nærmere ind på. Det er muligt, når vi har set betænkningen, som justitsministeren talte om, at vi ender med at sige nul.

Nu har vi betænkningen, og den lægger jo en balance mellem de to hensyn, som allerede har været nævnt heroppe fra talerstolen af de foregående ordførere, retshåndhævelsen og retssikkerheden, som måske, når det kommer til stykket, er to sider af samme sag.

Vi kan i mit parti støtte det forslag, som justitsministeren her har fremsat. Det vil sige, at man ender med ikke at kunne anonymisere vidneforklaringen eller dele af den; derimod vil der stadig væk være en mulighed for i ganske få tilfælde at anonymisere – holde ukendt for tiltalte – adresse, identitet osv. for så vidt angår vidnet.

Leif Hermann (SF):

I december 1984 foreslog socialistisk folkeparti og venstresocialisterne et absolut forbud mod anonymisering af såvel vidneidentitet som vidneforklaring. I 1984 var der ikke umiddelbart et klart flertal for forslaget. Socialdemokratiets ordfører dengang, hr. Korneliusen, ønskede at holde en dør på klem.

I efteråret 1985, da vi genfremsatte forslaget, gav det anledning til en ganske betydelig offentlig debat om de retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved den retstilstand, som højesteret godkendte i 1983 ved accept af såvel anonymisering af navnet som dele af vidneforklaringen. Det drejede sig her om to vidner.

3 retsformænd i vestre landsret fremsatte i tidsskriftet Juristen ganske alvorlige og kritiske indvendinger imod brug overhovedet af anonyme vidner. De ønskede et principielt forbud.

Dengang tilsluttede socialdemokratiet ved ordføreren dengang, hr. Ole Espersen, sig et absolut forbud mod anonyme vidner, idet hr. Ole Espersen sagde ved førstebehandlingen den 8. november:

»Vi vil også gerne vente, når det drejer sig om den tekniske udformning af retsplejelo-

ven« – altså af de ændringer, der skulle til – »og se, hvad retsplejerådet når frem til, men beslutningen om, at vi ikke bør acceptere anonyme vidner under nogen omstændigheder, har vi altså taget, og vi ser frem til forhandlingerne i retsudvalget om, hvordan vi nærmere skal udforme den beslutning.«

Jeg synes derfor, det forekommer lidt ejendommeligt, at socialdemokratiet nu ved den tredje ordfører i dette spørgsmål, hr. Torben Lund, ønsker at holde en dør på klem, og jeg vil gerne have at vide, hvad det er, der er sket siden den 8. november 1985 og frem til i dag, der har ændret den socialdemokratiske holdning til det principielle spørgsmål.

For socialistisk folkepartis vedkommende kan vi naturligvis ikke støtte justitsministerens forslag. Vi er faktisk enige med det overvejende flertal af østre landsrets dommere, der i høringsudtalelsen siger, at den gældende retstilstand – altså højesteretsafgørelsen fra 1983 – på visse punkter er mere restriktiv end lovforslaget, og at lovgivningen på området formentlig i den form, retsplejerådet har givet lovforslaget, i sig selv kan føre til anvendelse af anonym vidneførelse i videre omfang end nu.

Det skal bemærkes, at dette udsagn naturligvis kun har gyldighed under den forudsætning, jeg nævnte, nemlig at retsplejerådets forslag vedtages.

Vedtages forslaget fra SF og VS, er der tale om et ubetinget forbud, og så kan der naturligvis ikke blive tale om, at der kan komme en udskridning med hensyn til anonym vidneførelse.

Men ud over, at østre landsrets flertal kritiserer dette forslag, viser det sig, at bacillen fra de tre retsformænd i vestre landsret åbenbart nu har bredt sig, således at der nu er 5 dommere i vestre landsret, der principielt går imod anvendelse af anonyme vidner, og der er sandelig også kommet 5 dommere i østre landsret til, som har den samme holdning. Retspræsidenten i Århus lægger sig stort set på den samme linje, fremgår det af hørings svaret.

Det er glædeligt, at der er sket den udvikling i dommernes opfattelse, og man må da undre sig over, at retsplejerådet i betænkningen på side 31 – i betragtning af, at rådet har formuleret forslaget – kan sige, at anonymisering af vidner giver mulighed for en vis grad af hemmelige domfældelser. Det strider